

„Z učeníka nepriateľ“

Suspírium: „V srdci bezbožníka prehovára zloba a Božia bázeň chýba pred jeho očami. Je príliš samolúby, aby uznal a znenávidel svoju vinu. Slová jeho úst sú samá podlosť a klam. Prestal konať rozvážne a správne. Na svojom lôžku vymýšľa nepravosť. Dáva sa na nedobré cesty, neštíti sa zlého. Hospodin, tvoje milosrdenstvo siaha po nebesia a tvoja vernosť až k oblakom.“ (Ž 36,1-6) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 548. 1. verš: „Len hovor, Pane môj...“

Pozdrav: „Dokedy ešte, Hospodin, budeš na mňa zabúdať? Navždy? Dokedy budeš predou mnou skrývať svoju tvár? Dokedy mám v duši nosiť starosť a v srdci dennodenne žiaľ? Dokedy sa bude nepriateľ vypínať nado mnou? Hospodin, môj Bože, pohliadni a odpovedz mi!“ (Ž 13,2-4) Amen.

Suma evanjelia je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Prvom liste apoštola Pavla Korinťanom v 3. kapitole v jedenástom až v pätnástom verši takto: „Nik totiž nemôže položiť iný základ než ten, ktorý je už položený, a tým je Ježiš Kristus. Ak však na tomto základe stavia niekto zlato, striebro, drahokamy, drevo, seno, slamu, dielo každého vyjde najavo. Ten deň to ukáže, pretože sa zjaví v ohni, a sám oheň preskúša dielo každého, aké je. Ak dielo, ktoré niekto postavil, vydrží, dostane odmenu. Ak niekoho dielo zhorí, utrpí škodu; sám však bude zachránený, ale tiež akoby cez oheň.“ (IK 3,11-15) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 548. 2-5. verše: „Ó, ne jeden už svoj krásny sľub porušil som...“

Vzdych: „Všetci, ktorí to videli, reptali: „K hriešnemu človeku si vošiel oddýchnuť.“ Ale Zachej povedal Pánovi: „Pane, polovicu svojho majetku dávam chudobným a ak som niekoho v niečom oklamal, vrátim to štvornásobne.“ Ježiš mu odpovedal: „Dnes prišla spása do tohto domu, veď aj on je Abrahámovým synom.“ (Lk 19,7-9) Amen.

Lekcia: Evanjelium podľa Jána 13. kapitola 21-30. veršov: „Keď to Ježiš povedal, zachvel sa v duchu a dosvedčil: „Amen, amen, hovorím vám, jeden z vás ma zradí.“ Učeníci sa pozreli v rozpakoch jeden na druhého, o kom to hovorí. Jeden z jeho učeníkov, ktorého Ježiš miloval, bol za stolom po Ježišovom boku. Jemu dal Šimon Peter znamenie, aby sa opýtal, o kom to hovorí. On sa naklonil k Ježišovej hrudi, a opýtal sa ho: „Pane, kto je to?“ Ježiš odpovedal: „Ten, komu podám namočenú skyvu.“ Potom namočil skyvu, vzal ju a podal Judášovi, synovi Šimona Išariotského. A po tej skyve vošiel do Judáša satan. Tu mu Ježiš povedal: „Čo chceš urobiť, urob čím skôr.“ Nikto zo stolujúcich však nerozumel,

prečo mu to povedal. Pretože Judáš mal pokladničku, niektorí si mysleli, že mu Ježiš povedal: „Nakúp, čo potrebujeme na sviatky!“ alebo aby dal niečo chudobným. On si vzal tú skyvu a hneď vyšiel von. A bola noc.“

Modlitba: Ďakujeme Ti, Všemohúcný Pán nebies a zeme v Ježišovi Kristovi, že Ty si skutočný rodič. Tvoja vôľa je svätosvätá. Z Tvojho rozhodnutia pramení náš život, a z Tvojej sily čerpáme i dnes duchovnú výdrž a chrabrosť. Aj napriek našim neistotám a pochybnostiam zotrváme pri Tebe, lebo Ty si náš pevný hrad a mohutná skala pomoci. V Tvojej blízkosti je život, z Tvojho Slova vyviera prameň života, u Teba je riešenie a východisko v každom čase. Dnes sa Ti úplne zverujeme, verný a svätý Pán. Dnes sa Ti úplne odovzdávame, lebo Ty nás poznáš, Ty na nás voláš, Ty nás hľadáš, daj, aby napriek našim priestupkom, našim nepokojom, našim neľudským spôsobom, ujmy sa nás. Pomôž nám skrze viery, ktorú pestuješ v nás len Ty sám, dostať sa ku Kristovi bližšie a bližšie, aby Jeho zachvenie na duchu nám otvorilo oči, zbystrilo zrak a vyčistilo myseľ, lebo Jeho služba je službou záchrany. Prosíme Pane, zachvej i v našom vnútri, aby naše slabosti, naše falošné základy a zátarasy, ktorými sme sa zabarikádovali pred Tebou a našimi spolubratmi a sestrami v službe, boli Tebou prekontrolované a zanechané. Odovzdávame sa Ti úplne a prosíme, len prehovor Pane, aby sme počuli Tvoj hlas a spoznali sa v tom, čo nám hovoríš zo srdca, z duše skrze Ducha Svätého. Pre poslušnú službu nášho Pána, Spasiteľa, vypočuj a požehnaj nás. Amen. **Prosím, zaujmite si svoje miesta**

Pieseň: Žalm č. 92: „Dobré je sláviť Pána!“

Vzdych: Ježiš hovorí: „Podľa toho všetci spoznajú, že ste moji učeníci, ak budete mať lásku jeden k druhému.“ (Jn 13,35) Amen.

Biblický text: Evanjelium podľa Jána 13. kapitola 23-25.verše: *„Jeden z jeho učeníkov, ktorého Ježiš miloval, bol za stolom po Ježišovom boku. Jemu dal Šimon Peter znamenie, aby sa opýtal, o kom to hovorí. On sa naklonil k Ježišovej hrudi, a opýtal sa ho: „Pane, kto je to?“* **Toľko slov Písma Svätého.**

Milí bratia a milé sestry, slávnostné kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi! Mimoriadne dôležitá a kuriózna správa. Také tu ešte nebolo. Ježišovo „amen, amen hovorím vám“ je znamením toho, že niečo sa pohne, a to hlavne v spoločenstve učeníkov. Posledná večera s Ježišom vrcholí. Ježišovo vnútro je rozbúrené. Víri sa život a naberá na obrátkach, lebo všetko vedie práve k Ježišovej smrti. Náš Pán sa zachvel v duchu, lebo musí im povedať pravdu o spoločenstve,

ktoré si vyvolil. Jeho dvanásť učeníci nie sú jednotní. Jeho dvanásť učeníci neľahajú za jeden povraz. Jeho dvanásť učeníci sú akoby v rozpakoch, lebo každý z nich je mohutný individualista. Zachvel sa náš Pán, lebo vidí, že zradca pochádza z jeho ovčince. Je zaujímavé, že evanjelista Ján sa podrobne zaoberá s opisom Ježišovho vnútorného stavu, so stavom Jeho učeníkov, ale vôbec sa nezmieňuje o Judášovi. On zostáva najväčšou záhadou. On zostáva akoby v tajnosti a v skrytosti. Každý hraje s otvorenými kartami, ale Judáš nie. Jeho duša nie je pre nás otvorenou knihou. Život učeníkov je popritom bezvýchodiskový. Život učeníkov je popritom bezradný. O kom je teda reč? Kto je zradca? Každý okrem mňa? Každý okrem mojej osoby? Kto je to? Pozerajú sa jeden na druhého, a pritom všetko je prekrásne divadlo a hrôzostrašné pokrytectvo. Judáš je medzi nimi, nechá si v tichosti dať umyť nohy Ježišom, prijíma chlieb priateľstva a predsa je zradca. Obdivuhodný radca (viď. Iz 9,5) má svojho pozemského zradcu. Mocný Boh (viď. Iz 9,5) má svojho pozemského zradcu. Večný Otec (viď. Iz 9,5) má svojho pozemského zradcu. Knieža pokoja (viď. Iz 9,5) má svojho pozemského zradcu. Ježiš sa však ujíma i pri tomto zachvení každého, i Judáša. Môže niekto o svojom zradcovi hovoriť inak, ako Ježiš? Zachvel sa v duchu. Zasadací poriadok učeníkov je jednoznačný. Stôl v tvare písmena U je stolom požehnaní. Kristus sedí v strede. Pozvaní akoby ležali na malých divánoch. Učeníci a Ježiš sa s ľavým lakťom opierali, a pravou rukou jedli zo stola. Čestné miesto pri Ježišovi patrí Judášovi. Judáš je najmilší hosť pre Ježiša. Je Ježišom poctený. Dostáva prvý kus. Aká veľká láska! Aká obrovská vernosť! Tak miluje Ježiš i svojho zradcu. On nás miluje prvých, zradcov a hriešnikov. On ukazuje i skrze tejto večere vtedajším a súčasným učeníkom, čo znamená vernosť Božia. Pozor a obrovské varovanie! Milosť Božia a môj prístup k Ježišovým darom. Nie je možné bez rizika prijať Svätú Večeru Pánovu. Na hriech niet inej milosti, ako spoznanej milosti v Ježišovi Kristovi. Na nevyznaný hriech niet milosti. Počujúc Ježišove slová naskakuje nám husia koža. Strašidelné veci sa začínajú. Symbol

neodpustenia: vošiel do Judáša satan. Symbol neodpustenia: Judáš vyšiel a bola noc. Tragédia každého Judáša: vošiel, vyšiel a bola noc. Ježišove slová: „Konaj, čo konáš!“ sú adresované aj satanovi. Konaj, čo konáš! Aké symbolické a predsa aké živé a skutočné. Je zaujímavé, o kom hovorí, Ježiš: O mne! Učeníci v Ježišovej bezprostrednej blízkosti sa zaujímajú len o seba. Učeníci Kristovi sú sebeckí. Kto je to? Ťažkosť a márný život, to nás charakterizuje. Spoločenstvo Kristovo je sebecké a malo-vravné, zaoberá sa so zradcom, ale pritom ho vôbec nezaujíma jeho spolubrat, spoluučieník a spoluslužobník, len aby on nebol takto označený. Hanba a potupa ľudstva zvrhnutá na Krista. Konaj, čo konáš! Čo konáme? Ako konáme? Cítíme zodpovednosť, pri vlastných neľudských činoch? Kto je vinník? Kto sa previnil? Kto je to? Pane, kto je to? Pritom, iba jediný z nich, ktorého Ježiš miloval, spozná Ježišovu milosť a opodstatnenú lásku. Milovaný učieník, Ján. Ježišom milovaný vyvolený. Byť milovaný Ježišom. O to sa usilujeme celý život, a predsa, žiadame si iba lásku človeka, ktorú nikto neopätuje. Nikto ju nerevanšuje. Spozná milosť Ježišovu Ján, lebo ten, koho Ježiš privinie na svoju hrud', pocíti i veľkosť vlastnej viny i obrovskú milosť v Kristovi. Pane, kto to je? Ján odpovedá v tichosti: Ja som hriešnik, ja som vinný, ja som ten zradca, ktorý som nikdy skutočne neprijal, nikdy skutočne neopätoval Kristovu lásku. Ján akoby vyznal nie myknutím oka Petrovi, ale vinutý na Ježišovej hrudi, že On teraz spoznáva lásku, prijatie, obetavosť a milosť v Ježišovi. Ja som to, Pane môj. Ja som, o kom hovoríš. Ja som to! Nikto iný. Kto som ja pred Bohom? Tento učieník nasleduje Krista na miesto Jeho výsluchu. (viď. Jn 18,15) Tento učieník stojí pod Ježišovým krížom (viď. Jn 19,26). Tento učieník svedčí o tom, čo videl (porov. Jn 19,35). Tento učieník prijíma dobrú správu o prázdnom hrobe (porov. Jn 20,2). Tento učieník je prvý, kto príde k prázdnomu hrobu a uverí (porov. Jn 20,8). Tento učieník je prvý, kto spoznal Pána pri mori (porov. Jn 21,7). Každý učieník, ktorý sa dnes stotožňuje s Judášom, môže poznať nebeskú krvavú vernosť a nezištnú lásku prejavenu v Pánovi. Pán, ktorý dáva svoj život za neverného a mŕtveho

človeka. Učeník, ktorý porozumie Slovu, chápe dobré posolstvo Kristovo a dosvedčuje všetkým bratom a sestrám, že existuje možnosť zmeny. Evanjeliu môžu porozumieť iba tí, ktorí spočívajú na Ježišovej hrudi, povedal Origenes. Spočinúť v Ježišovom lone. Usadiť sa pri Ježišovi. Položím si hlavu na Ježišovu hrud'. Peter, keď sa Ján takto správa, takmer vie, že len Ján môže z Ježiša vytiahnuť meno zradcu. A tento učeník sa pýta nie pre Petrovo prikývnutie, ale pre seba. Pán zjavuje pravdu nielen jemu, ale aj všetkým. Kto je milovaný Bohom, komu bolo veľa odpustené, tomu nikdy nie je ťažké vysloviť: prepáč, odpusti mi. Komu bolo veľa odpustené, vysloví zo srdca: Prepáč, druh môj, družka moja, drahé dieťa moje, milý kolega, vážená kolegyňa, ja som ten, kto konal neprávom. Správal som sa nevhodne. Moja mienka bola mylná. Moje konanie nebolo na mieste. Ježiš a ja. Ja a môj spoluslužobník. Zaoberáme sa so všetkými, ale to je Božia rola, nie naša. Zaoberáme sa so všetkými, ale to je úloha Pánova. My sme k tomu veľmi maličkí a maličké. Judáš napokon bez slov vykoná Ježišovu prosbu: „Konaj, čo konáš!“ Svetlo sveta takto žiari i nad nocou a temnotou zla. Učeníci počujú, ale nepochopia, čo Ježiš Judášovi povedal. Jedine Judáš vie, načo Ježiš myslel. Judáš sa nechystá nakúpiť. Judáš sa nechystá riešiť život chudobných. Judáš bez odporu koná Ježišove slová. Svet a jeho temnota. Temný svet ako strojca úkladov. Svet nocí ako intrigán a štváč proti Ježišovi a nad všetkým Ježiš, Ktorý koná opravdivo a skutočne. Čo vykonal Judáš, to je hriech, čo vykonal Ježiš, to je milosť pre každého. Smrť alebo život? Život alebo smrť? Najdrahší priateľ človeka je Ježiš, lebo On sa ujíma každého. Pre neho každý učeník je rovnaký. Kristus je Pán nadovšetko, nezabudni. Kristus sa zachvel, aby my sme nikdy neboli siroty, nezostali v hriechu a nemali výčitky svedomia. Boh všetko konal pre nás vo svojom Synovi. Láska nie je vo hviezdach, Ona visí na kríži medzi nebom a zemou a vyslovuje: „Je dokonané!“ (Jn 19,30) Vyslovuje, že Judášov skutok je prekonaný triumfom lásky Ježišovej. Ježiš takto odovzdal

ducha pre nás všetkých. Zomrel, aby sme žili. Žil, aby nepomreli v hriechu.
Amen.

Modlitba: „Čo k tomu dodať? Ak je Boh za nás, kto je proti nám?“ (R 8,31)

„Bože, ty si môj Boh! Hľadám ťa za úsvitu, moja duša prahne po tebe. Po tebe túži moje telo ako suchá a pustá zem bez vody. Tak ťa chcem uzrieť vo svätyni, aby som videl tvoju moc a slávu. Veď tvoja milosť je lepšia ako život...“ (Ž 63,2-4b)

„Mnohí mu dohovárali, aby mlčal, ale on kričal ešte hlasnejšie: „Syn Dávidov, zmiluj sa nado mnou!“ Ježiš sa zastavil a povedal: „Zavolajte ho!“ Nato slepca zavolali a povedali mu: „Dúfaj! Vstaň, volá ťa!“ A on zhodil plášť, vyskočil a prišiel k Ježišovi. Ježiš sa ho spýtal: „Čo chceš, aby som ti urobil?“ Slepca mu povedal: „Rabbúni, aby som videl!“ Tu mu Ježiš povedal: „Choď, tvoja viera ťa uzdravila!“ A hneď videl a šiel po ceste za ním.“ (Mk 10,48-52)

„Nech sa prebudia a nech vystúpia národy do Údolia Jošafát, lebo tam si zasadnem, aby som súdil všetky okolité národy. Chopte sa kosáka, lebo dozrela žatva; poďte, šliapte, lebo lis je plný, pretekajú kade, lebo ich zlomyseľnosť je veľká.“ Davy sú v Údolí rozhodnutia, lebo blízko je deň Hospodina v Údolí rozhodnutia. Slnko a mesiac sa zatmejú a hviezdy stratia svoj jas. Hospodin skríkne zo Siona a z Jeruzalema vydá svoj hlas, takže sa zachvejú nebesá i zem. Hospodin je však útočiskom pre svoj ľud a pevnosťou pre Izraelitov. „Vtedy spoznáte, že ja som Hospodin, váš Boh, a že prebývam na Sione, na svojom svätom vrchu. Jeruzalem bude svätý a cudzinci nebudú viac cezeň prechádzať.“ (Joel 4,12-17)

„Okolo deviatej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: „Éli, Éli, lema sabachthani?“, čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, povedali: „Ten volá Eliáša.“ Jeden z nich hneď odbehol a vzal špongiu, naplnil ju octom, nastokol na trstinu a dával mu piť. Ale ostatní hovorili: „Nechaj to, nech vidíme, či ho Eliáš príde zachrániť.“ Ale Ježiš znova zvolal mocným hlasom a vypustil ducha. A hľa, chrámová opona sa roztrhla na dvoje odhora až nadol, zem sa triasla a skaly pukali.“ (Mt 27,46-51)

Modlitba Pánova

Ofera: „Nezabúdajte však na dobročinnosť a spoločenstvo, lebo v takých obetách má Boh záľubu.“ (Žid 13,16)

Požehnanie: „Kto tají svoje previnenia, nebude mať úspech, kto ich však vyzná a zanechá, dosiahne milosrdenstvo.“ (Prís 28,13) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 578: „Ó, najdrahší priateľ, Ježiš,...”